

Asia: VN/7823/2019

Lausuntopyyntö merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Tähän voitte kirjoittaa yleiset huomionne alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Haluamme kiinnittää huomiota lakiluonnokseen erityisesti lastijäämien ja ruumanpesuvesien vastaanoton osalta. Tällä hetkellä alan toimijoiden, kuten satamien, varustamoiden ja niiden etujärjestöjen, keskuudessa on yleisesti vallalla käsitys, että ruumanpesuvedet saisi päästää mereen 12 merimailin päässä rannasta, jos satamassa ei ole vastaanottolaitteistoa ja mikäli pesuvedet eivät sisällä haitallisia aineita. MARPOL-sopimus kuitenkin kieltää kaikkien ruumanpesuvesien päästämisen mereen erityisalueilla, mikäli satamassa on saatavilla ”riittävä vastaanottolaitteisto”.

Käytännössä useimmissa satamissa on tarjolla liikkuva vastaanottolaitteisto, eli tankkiauto, jonka alus voi tilata ruumanpesuvesiä varten. Hyvin harva alus kuitenkaan käyttää tätä mahdollisuutta, ja yleisesti näyttää olevan vallalla käsitys, ettei se olisi laissa tarkoitettu ”riittävä vastaanottolaitteisto”.

Jotta alukset alkaisivat noudattaa MARPOL-sopimusta myös lastiruumien pesuvesien osalta, on tärkeää, että Merenkulun ympäristönsuojelulaista ilmenisi mahdollisimman selvästi, että satamilla on oltava riittävät vastaanottolaitteistot myös ruumanpesuvesille ja että aluksilla on velvollisuus jättää ruumanpesuvedet niihin. Lakiluonnoksen mukaan vastaanottolaitteisto voi olla kiinteä, kelluva tai liikkuva, joten ruumanpesuvesien vastaanottamiseen käytettävä tankkiauto täyttää lakiluonnoksen määritelmän vastaanottolaitteistosta. Sen sijaan tankkiauton riittävyys vastaanottolaitteena jää tulkinnalliseksi etenkin maksujen kohtuullisuuden ja tarpeettoman viivytyksen välttämisen näkökulmasta. Ruumanpesuvesien vastaanottamisen toimeenpanon kannalta satamien jätevesisuunnitelmia hyväksyvillä viranomaisilla tulee olla selkeä ohjeistus asiasta.

Lisäksi aluksilta peräisin olevien jätteiden vastaanoton ja vastaanottolaitteistojen valvonnan tulee kattaa myös lastijäämät ja ruumanpesuvedet.

Määritelmät ja soveltamisala (MYSL 1 luvun 2 ja 3 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne merenkulun ympäristönsuojelulain 1 luvun 2 ja 3 §:iin ehdotetuista muutoksista

Lakiluonnoksen luvussa 6 käsitellään aluksista aiheutuvien kiinteän jätteen päästöjen ehkäisemistä. Tekstistä jää epäselväksi, koskevatko kiinteisiin jätteisiin liittyvät määräykset myös ruumanpesuvesiä. Mikäli näin on, on syytä selventää luvussa 1 esitettyä kiinteän jätteen määritelmää niin, että myös pesuveteen sekoittuneet lastijäämät määritellään kiinteiksi jätteiksi.

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamissa (MYSL 9 luvun 1-4 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätteiden vastaanottojärjestelyitä koskevista ehdotuksista

Luvussa 9 ei ole mainittu erikseen lastijäämien tai ruumanpesuvesien vastaanottolaitteistoja. MARPOL-sopimus kuitenkin edellyttää jäsenvaltioiden huolehtivan, että satamissa on riittävät vastaanottolaitteistot myös ruumanpesuvesille. Tämän toteutumiseksi luvun 9 pykälässä 1 tulisi edellyttää, että satamissa, joiden kautta kulkee irtolastia kuljettavaa rahtiliikennettä, tulee olla riittävät vastaanottolaitteistot myös lastijäämien ja ruumanpesuvesien vastaanottamiseen.

Satamien jätehuoltosuunnitelmat, niiden hyväksyminen ja niistä kuuleminen (9 luvun 5-7 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne satamien jätehuoltosuunnitelmia koskevista ehdotuksista

Sataman jätehuoltosuunnitelmien kautta alukset voivat saada tietoa satamassa tarjolla olevista erilaisista vastaanottopalveluista. Mikäli ruumanpesuvesien vastaanottoa ei huomioida mitenkään jätehuoltosuunnitelmissa, alukset eivät välttämättä saa lainkaan tietoa pesuvesien vastaanottolaitteistosta, vaikka satamassa olisikin mahdollisuus tilata tankkiauto hakemaan pesuvesiä. Tällöin alukset saattavat virheellisesti tulkita, että satamassa ei ole ruumanpesuvesien vastaanottolaitteistoa, jolloin pesuvesien päästäminen mereen 12 merimailin päässä olisi sallittua. Laissa tulisikin edellyttää, että satamien, joiden kautta kulkee irtolastia kuljettavaa rahtiliikennettä, jätehuoltosuunnitelmissa on huomioitava selkeästi ja yksiselitteisesti myös lastijäämien ja ruumanpesuvesien vastaanotto.

Lakiehdotuksen luvun 9 § 6 mukaan satamien jätehuoltosuunnitelmat on tarkoitus esittää toimivaltaiselle viranomaiselle arvioitavaksi, ei vain hyväksyttäväksi. Tämä on hyvä ja tarpeellinen uudistus. Jotta kunnollinen arviointi toteutuisi, toimivaltaisella viranomaisella, tässä tapauksessa ELY-keskuksella, tulee kuitenkin olla riittävät tiedot, resurssit sekä asiantuntemus, jotta he voivat arvioida satamien jätehuoltosuunnitelmia ja niiden riittävyttä huomioiden mm. sataman luonne, satamaa käyttävät alustyyppit, tarpeettoman viivytyksen välttäminen ja jätteistä perittävien maksujen kohtuullisuus. Tähän tarvitaan selkeää ja kansallista ohjeistusta, jotta jätehuoltosuunnitelmien arviointi ei olisi tulkinnanvaraista.

Satamien valvonta on tällä hetkellä jakaantunut useiden ELY-keskusten välille, ja niiden käytännöt eroavat toisistaan ja valvonta voi siksi olla tehotonta. Mikäli satamien luvitus ja valvonta

keskitettäisiin, satamia valvovalla ELY-keskuksella voisi olla paremmin käytettävissä riittävää asiantuntemusta myös satamien jätehuoltosuunnitelmien arviointiin.

Jättopakko, jätteiden ennakoilmoitukset ja maksut sekä niitä koskevat vapautukset (10 luvun 1, 2, 4 ja 5 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jättopakkoa, jätteiden ennakoilmoituksia ja maksuja sekä niitä koskevia vapautuksia koskevista ehdotuksista

-

Muut MYSL 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun ehdotetut muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista merenkulun ympäristönsuojelulain 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun tehdyistä ehdotuksista

Luvun 9 § 8 edellyttää, että jätteiden vastaanotto on järjestettävä siten, ettei aluksille aiheudu tarpeetonta viivytystä. Luvun 10 § 4 edellyttää, että alukselta peräisin olevista jätteistä perittävät maksut ovat kohtuullisia. Tarpeettoman viivytyksen ja maksujen kohtuullisuuden arviointi voi olla tulkinnanvaraista etenkin erikseen tilattavia tankkiautoja (liikkuvia vastaanottolaitteistoja) käytettäessä. Käytännössä nämä tulkinnanvaraisuudet voivat estää ruumanpesuvesien vastaanoton toimeenpanon. Tämän vuoksi tarvitaan selkeää kansallista ohjeistusta, joiden perusteella ELY-keskusten viranomaiset voivat arvioida satamien vastaanottolaitteistojen riittävyttä myös tarpeettoman viivytyksen välttämisen ja maksujen kohtuullisuuden näkökulmasta.

Öljyn päästökielto ja öljypäästömaksu

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne öljyn päästökiellosta ja öljypäästömaksusta.

-

Rikkipäästömaksu (7 b luku)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne rikkipäästömaksusta.

-

Meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskeva sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskevasta sääntelystä.

-

Alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntelystä.

-

Painolastivesisääntelyn soveltuminen jäänmurtajiin

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne painolastivesisääntelyn soveltumisesta jäänmurtajiin.

-

Alusturvallisuuslakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusturvallisuuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Alusrekisterilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusrekisterilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Turvatoimilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne turvatoimilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Laivavarustelakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne laivavarustelakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Puustjärvi Eeva
John Nurmisen Säätö sr